

Daf Headlines

2/22/21 - Pesachim Daf 93 - The status of a Mitzvah done by a Koton

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף צג

וכן קטן שהגדיל בין שני פסחים חייב לעשות פסח שני.

רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ה הלכה ז

גר שנתגייר בין פסח ראשון לפסח שני וכן קטן שהגדיל בין שני פסחים חייבין לעשות פסח שני ואם שחטו עליו בראשון פטור.

כסף משנה שם

ומ"ש ואם שחטו עליו בראשון פטור, איכא למידק אטו קטן בר חיובא ופטורא הוא.

חדושי ר' חיים הלוי שם

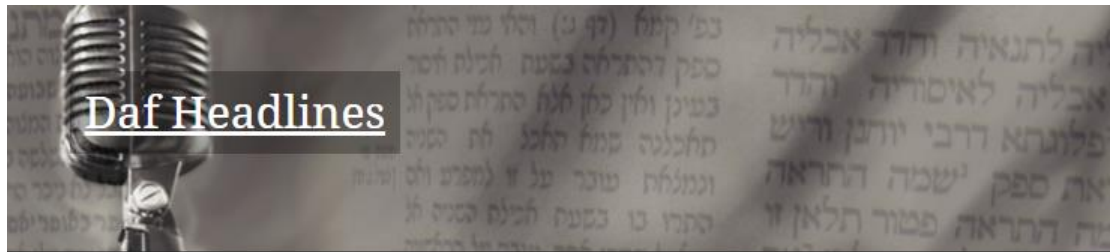
והכסף משנה הקשה אטו קטן בר חיובא ופטורא הוא, וכוונתו היא מהא דמבואר בר"ה דף כ"ח [ע"א] דאם אכל מצה כשהוא שוטה ונשתפה לא יצא ידי חובת מצה, כיון דהיה אז בר פטורא בשעת קיום המצוה, והוא הדין בקטן אם אכל מצה דלא יצא ידי חובתו לכשהגדיל, וא"כ מאי שנא בפסח דפטור לעשות פסח שני לכשהגדיל, ואיך מיפטר במה ששחטו עליו בראשון, כיון דהיה אז פטור מפסח.

מגן אברהם סימן רסז ס"ק א

ובמרדכי פ"ב דמגילה כתב דמ"ד תוספו' שבת דרבנן אפ"ה יוצא משחשיכה בקידוש זה כיון דבשעה שמקדש יבוא אח"כ לחיוב דאורייתא ע"ש שהאריך: וצ"ע דהא קטן אינו מוציא הגדול כמ"ש ס"י קפ"ו ואף על גב שיבא אח"כ לידי חיוב דאורייתא ע"ש.

רבי עקיבא איגר אורח חיים סימן קפו סעיף ב

קטן חייב מדרבנן. מסתפקנא באכל ביום האחרון של שנת י"ב לעת ערב קודם לילה ובתחלת הלילה

שנעשה גדול עדיין לא נתעכל המזון אם מחוייב מדאורייתא לברך. ואם נדון שהוא דאורייתא י"ל דאם בירך קודם הלילה. דכשהחשיך צריך לחזור ולברך כיון דבעידן דבירך לא היה חייב מה"ת לברך א"י לפטור חיובא של דאורייתא. ע' מג"א סי' רס"ז סק"א ד"ה וצ"ע עיין שם. אח"כ הראה לי חתני הרב מהו' שמואל נ"י דכעין זה נסתפק בס' חכמת אדם באם אכל כשהוא אונן ונקבר המת קודם דנתעכל המזון אם צריך לברך. ויש לחלק דהתם החיוב נמשך מהתחלת אכילה עד אחר עיכול. אלא דבעידן דעוסק במצוה. היינו באינות פטור מלברך. בזה י"ל דתיכף כשגמר המצוה צריך לעשות מצותו דבהמ"ז. אבל בזה נ"ד בעידן אכילה הגברא בעצמותו אינו בר חיובא. י"ל דלעולם לא מתחייב מדאורייתא. וצ"ע לדינא:

תלמוד בבלי מסכת שבת דף עז עמוד ב

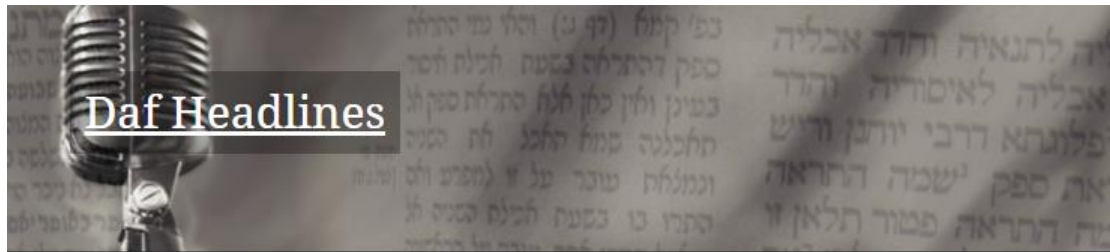
לבושה - לא בושה. גלימא - שנעשה בו כגלם. גולתא - גלי ואיתיב. פוריא - שפרין ורבין עליה. בור זינקא - בור זה נקי. סודרא - סוד ה' ליראיו. אפדנא - אפיתחא דין.

רבינו בחיי בראשית פרשת בראשית פרק ג פסוק כא

ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור. ע"ד הפשט, עשה להם מלבושים מעולים ונכבדים מעור יתעטפו בהם כל גופם דרך כבוד, כי היה כבודם לכלמה אם יעמדו באותן חגורות שעשו להם לכסות בשר ערוה בלבד. ואולי היה העור הזה עור תחש שהיה בימי משה נברא לשעתו לכבודם שיתכסו בו, והיה כעין אותו עור תחש שהיה בימי משה שנברא לשעתו לכסות בו הארון וכליו ונגזז אח"כ, והיו בו צבעים ומיני גוונים הרבה, וכמו שתרגם אונקלוס "ססגונא" ששש בגוונים הרבה. ודעת רז"ל שהיו לבושים הללו מצויירין שם כל מיני עופות שבעולם, ואדם הורישם לקין, וכשנהרג קין באו לידו של נמרוד, הוא שכתוב: (בראשית י, ט) הוא היה גבור ציד וגו'. וכשהרג עשו לנמרוד נטלן עשו ממנו, והוא שכתוב: (בראשית כז, טו) "את בגדי עשו בנה הגדול החמודות", מאי "החמודות", שחמדן מנמרוד.

וע"ד המדרש: (ב"ר כ, כט) כתנות עור, בתורתו של רבי מאיר היה כתוב כתנות אור. והכוונה שהלבישם הקדוש ברוך הוא מיני מעלות ומאורות מן האור העליון שהיו בגן עדן כעין משה שזכה להן בהר, וממעלת המלביש תוכל ללמוד מעלת הלבוש, כי הכוונה בהם לחיות לעולמים ולהיותם כמלאכי השרת:

וילבישם. ראוי היה שיאמר כתנות עור ללבוש, כענין שכתוב: (בראשית כח, כ) "ובגד ללבוש". אבל ע"ד הפשט רצה ליחס פעולת ההלבשה אליו יתברך להורות על אהבתו וחמלתו על יצוריו, שאע"פ שחטאו לא זז מחבבן, והוא בעצמו השתדל בתקונם ובגמילות חסדים. וכן מצינו שהתנהג כן עם הבנים במדבר, יחס

פעולת הורדת המן אליו יתברך, כענין שכתוב: (שמות טז, ד) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, ואף על פי שחטאו מעין חטאו של אדם, לא זז מחבבן ולא ימיש חסדו מהם, ולא פסק המן מלירד כבתחלה, וזהו שאמר עזרא: (נחמיה ט, כ) "ומנך לא מנעת מפייהם", מכאן שהיו ראויים למנוע מהם. וכן מצינו בקריעת ים סוף, אף על פי שהיה עמהם ע"ז לא נמנע מלקרוע הים, שנאמר: (זכריה י, יא) "ועבר בים צרה", זה פסל מיכה. צרה זו ע"ז, שנאמר: (ישעיה כח, כ) "והמסכה צרה כהתכנס". והנה כל זה חסדי הש"י, ועל זה אמר הכתוב: (דניאל ט, ז) "לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים".

וע"ד המדרש: וילבישם, בגדי כהונה גדולה הלבישם, כתיב הכא: וילבישם, וכתוב התם: (ויקרא ח, יג) וילבישם כתנות. וידוע כי בגדי כהונה גדולה היו שמונה, וכן בכתוב של: ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, שמונה תיבות הן, והבן זה.

וע"ד השכל: יש בפרשה הזאת רמז גדול על התורה ועל המצות אשר עיקר בריאת האדם בשבילם, ויש בה רמז לגוף ולנפש וליצה"ר, ויש בה רמז לתחיית המתים ליום הדין, והאיך האדם נשאל על התורה ועל המצות, ויש בה רמז על השכר ועל העונש אשר לגוף ולנפש, גם יש בה עוד רמז לעקירת יצה"ר מן העולם, ועתה אבאר לך ענין הפרשה דרך כלל, ותבין הפרט מתוך הכלל: